

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om skattelättnader för bolagen Scopulus Oy, Solidium Oy och Sponda Oy**

**PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL**

I denna proposition föreslås att en lag stiftas om skattelättnader för bolagen Scopulus Oy, Solidium Oy och Sponda Oy. Enligt lagen aktiebolagen Scopulus Oy, Solidium Oy och Sponda Oy, som Finlands Bank grundat och äger, befrias från att betala stämpelskatt och kreditskatt i samband med de åtgärder och företagsarrangemang med vilka Finlands Bank omhändertar Sparbankernas Central-Aktie-Bank (SCAB) och med vilka SCAB:s soliditet tryggas. Aktiebolagen skall vara befriade från både stämpelskatt och kreditskatt då de tar

upp krediter. Vidare befrias bolagen från att betala stämpelskatt då de köper aktier i Oy Tampella Ab och egendom i SCAB eller i ett bolag som hör till denna koncern eller i ett bolag som står i väsentlig ekonomisk intresse-gemenskap med ett sådant bolag.

Avsikten är att lagen skall träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst. Lagen föreslås bli tillämpad retroaktivt från den 14 oktober 1991, då bolagen grundades, till utgången av år 1993.

**ALLMÄN MOTIVERING**

**1. Skälen till propositionen**

Den svåra ekonomiska situation som Sparbankernas Central-Aktie-Bank befann sig i tillspetsades i september 1991 och äventyrade väsentligt bankens soliditet på det sätt som avses i 33 § lagen om depositionsbankernas verksamhet (1268/90). Situationen hotade också stabiliteten på finansmarknaden i Finland och banksystemets funktionsduklighet i allmänhet.

För förhindrande av att SCAB:s soliditet gick förlorad konstaterades att det förutom att banken måste ges finansieringsstöd även var nödvändigt att eliminera de riskfaktorer som hotade bankens verksamhet. SCAB och bolag som hörde till samma koncern eller stod i väsentlig ekonomisk intresse-gemenskap med den hade skaffat sig aktiemajoritet i Oy Tampella Ab och ett stort antal andra aktier samt fastigheter i hemlandet och utomlands. Inves-

teringarna utgjorde en stor soliditetsrisk med avseende på bokföringen på grund av det kraftigt sjunkande värdet av investeringarna. SCAB:s förbindelser översteg avsevärt det belopp som kan anses vara möjligt utan att en banks soliditet äventyras på det sätt som avses i 33 § 2 mom. lagen om depositionsbankernas verksamhet.

Finlands Bank har enligt 1 § reglementet för Finlands Bank (365/25), som stiftats som lag, till uppgift att upprätthålla stadga och säkerhet i Finlands penningväsen. Syftet med stadgandet är särskilt att förhindra situationer där likviditets- och soliditetsproblem för en eller flera banker kan leda till en allmän bankkris. Finlands Banks direktion blev på grund av SCAB:s svaga ekonomiska situation tvungen att den 19 september 1991 besluta om omhändertagande av SCAB och om åtgärder för förbättrande av bankens soliditet.

Då det missförtroende som SCAB utsattes

för måste elimineras så fort som möjligt blev Finlands Bank tvungen att temporärt ta ansvaret för SCAB:s risker. Ett administrativt beslutsförfarande enligt 16 och 17 §§ reglementet för Finlands Bank skulle dock ha varit för långsamt och stelt för de brådskande åtgärder som omhändertagandet av SCAB förutsatte. Riksdagens bankfullmäktige gav den 20 september 1991 sitt samtycke till de åtgärder som direktionen för Finlands Bank vidtog och till att Finlands Bank grundade bolag helt i egen ägo som fick i uppdrag att sköta de praktiska arrangemangen för åtgärderna. Med hjälp av bolagens kunde behandlingen av ärendena differentieras både formellt och sakligt så att bolagens personal inte deltar i beredning och beslutsfattande som gäller Finlands Banks uppgifter som centralbank.

## 2. Nuläget och de föreslagna stadgandena

Finlands Bank grundade den 14 oktober 1991 aktiebolagen Scopulus Oy, Solidium Oy och Sponda Oy. Banken har en 100 % ägo andel av bolagens aktiestock. Bolagen har infördes i handelsregistret den 23 oktober 1991.

Scopulus Oy har till uppgift att äga och förvalta aktier som SCAB enligt det beslut som fattades vid en extra bolagsstämma den 14 oktober 1991 erbjöd bolaget att teckna med en riktad emission på 2 000 milj. mk. Solidium Oy har haft i uppdrag att omhänderta riskkoncentrationer inom SCAB-gruppens industriella verksamhet. Sponda Oy har haft till uppgift att upplösa riskkoncentrationen inom SCAB-gruppens aktie- och fastighetsinvesteringar.

Enligt 2 § lagen angående stämpelskatt är Finlands Bank befriad från att betala stämpelskatt. Enligt lagens 57 § är överlåtelse av värdepapper fri från stämpelskatt om Finlands Bank är köpare eller säljare och överlåtelsen sker för bankens egen eller statens räkning. Befrielsen från stämpelskatt gäller inte aktiebolag som Finlands Bank grundat och äger.

Enligt 16 § lagen angående stämpelskatt skall en överlåtelsehandling beträffande äganderätt till en fastighet då lagfart söks beläggas med stämpel till ett belopp som motsvarar skatten. Då egendomens värde är högre än 200 000 mk är skatten 6 %. Då överföring av arrenderätt som gäller en arrendetomt med byggnader i en stad anmäls till de kommunala myndigheterna

skall överlåtelsehandlingen beträffande arrenderätten förses med stämpel enligt vad som stadgas om stämpel i köpebrev för fastighet.

Enligt lagen om ändring av lagen angående stämpelskatt (375/92) som trädde i kraft den 1 maj 1992, skall vid försäljning eller byte av värdepapper utan förmedling av fondbörs betalas 1,6 % av köpeskillingen eller bytesvärdet i stämpelskatt. Innan den nya lagen trädde i kraft skulle enligt 55 § lagen angående stämpelskatt i stämpelskatt betalas 1 % av köpeskillingen då överlåtelsen sker genom förmedling av fondbörs och 1,6 % av köpeskillingen då överlåtelsen sker utan förmedling av fondbörs. Riksdagen har godkänt regeringens proposition av den 26 juni 1992 med förslag till lag om ändring av lagen angående stämpelskatt (RP 102/1992 rd.). Efter att lagändringen skall träda i kraft den 1 november 1992 i stämpelskatt skall betalas 1,6 % av köpeskillingen eller bytesvärdet endast vid försäljning eller byte av värdepapper utanför den fondbörsverksamhet eller den avtalsmarknadsverksamhet som avses i värdepappersmarknadslagen (495/89) och som upprätthålls av en sammanslutning av värdepappersförmedlare.

Skuldsedlar och checkräknings- eller andra låneavtal skall då de inlämnas till en i 47 § lagen angående stämpelskatt nämnd inrättning eller kassa som idkar lånerörelse, beläggas med stämpel enligt kapitalets storlek till ett belopp av 1,5 % för varje full mark.

Enligt kreditkattelagen (48/90) skall kredit-skatt betalas för utomlands upptagna krediter. Kreditkatten utgör 0,5 % av det kreditkapital som är beräkningsgrund för skatten. Enligt lagens 3 § är Finlands Bank befriad från kreditkatt.

Då bolagen Scopulus Oy, Solidium Oy och Sponda Oy verkar för upprätthållande av SCAB:s soliditet på den nivå som lagen om depositionsbankernas verksamhet förutsätter sköter de den uppgift som anges för Finlands Bank i 1 § reglementet för Finlands Bank. Med anledning härav föreslås i propositionen att bolagen skall befrias från att betala stämpel- och kreditkatt i samband med de åtgärder med vilka Finlands Bank har omhändertagit SCAB och med vilka man försöker trygga SCAB:s soliditet. Bolagen skall vara befriade från att betala stämpel- och kreditkatt i fråga om krediter som de har tagit i Finlands Bank i form av aktieägarkrediter för finansiering av nämnda åtgärder eller hos andra kreditanstal-

ter i hem- eller utlandet. Vidare befrias bolagen från stämpelskatt som skall betalas i samband med överlåtelse av egendom. Lagen skall tillämpas retroaktivt så att skattelättnaden gäller alla i lagen nämnda rättshandlingar som bolagen har vidtagit efter den dag då de grundades och före utgången av 1993.

### 3. Ärendets beredning

Riksdagens bankfullmäktige har med stöd av 17 § 1 mom. 11 punkten reglementet för Finlands Bank lagt fram ett förslag till statsrådet.

Lagförslaget har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

### 4. Propositionens ekonomiska verkningar

Bolagen finansierar nästan hela sin verksamhet med betydande aktieägarkrediter från Finlands Bank. Scopulus Oy har fått 1 730 milj. mk i aktieägarkrediter för tecknande av aktier i SCAB och dessutom 1 500 milj. mk för konsolideringskrediter som beviljas SCAB. Solidium Oy beräknas behöva sammanlagt 3 355 milj. mk i aktieägarkrediter för anskaffning av aktier i Oy Tampella Ab samt för överföring av krediter, som bolaget har mottagit från SCAB-

koncernen och Sponda Oy 6 372 milj. mk för överföring av fastigheter och aktier och därtill hörande krediter som SCAB-koncernen och SCAB-gruppen äger. Den kreditskatt som bolagen skall betala på krediter som tagits utomlands uppgår till ca 7,5 milj. mk. Beloppet av den stämpel- och kreditskatt som hänförs till kreditgivning och krediter som bolagen tar utomlands beräknas uppgå till sammanlagt 200 milj. mk.

Sponda Oy har köpt fastigheter och aktier i fastighetsaktiebolag som ägs av SCAB eller bolag som hör till samma koncern eller samma företagsgrupp till ett värde av sammanlagt ca 1 843 milj. mk. Solidium Oy har köpt aktier i Oy Tampella Ab direkt och via inlösen till ett belopp av sammanlagt 100 milj. mk. Beloppet av den stämpelskatt som hänförs till överföring av fastigheter och aktier beräknas uppgå till 52 milj. mk i fråga om redan utförda rättshandlingar.

Då de aktiebolag som ägs av Finlands Bank har betalat nämnda belopp i stämpel- och kreditskatt för redan utförda rättshandlingar skall staten efter lagens ikraftträdande returnera de betalda beloppen till bolagen. Det är omöjligt att beräkna det exakta beloppet för skattelättnaderna då bolagen ännu inte har slutfört sina åtgärder för tryggnad av SCAB:s soliditet.

## DETALJMOTIVERING

### 1. Motivering till lagförslaget

1 §. Enligt denna paragraf beviljas bolagen Scopulus Oy, Solidium Oy och Sponda Oy skattelättnader i fråga om lagstadgad stämpelskatt och kreditskatt. Lagen tillämpas på rättshandlingar som har utförts i samband med Finlands Banks omhändertagande av Sparbankernas Central-Aktie-Bank och för tryggnad av bankens soliditet.

2 §. I denna paragraf ingår ett stadgande om stämpelskatt på överlåtelse av egendom. Enligt stadgandet skall stämpelskatt inte betalas i samband med sådana överlåtelser där de i lagen nämnda bolagen köper aktier i Oy Tampella Ab eller fastigheter, fastighetsaktiebolags aktier eller andra värdepapper som ägs

av Sparbankernas Central-Aktie-Bank eller ett bolag som hör till denna koncern eller ett bolag som står i väsentlig ekonomisk intressegemenskap med ett sådant bolag. Vidare är överlåtelsehandlingar som gäller arrendetomter i städer befriade från stämpelskatt när nämnda bolag underrättar de kommunala myndigheterna om överlåtelsen.

3 §. I denna paragraf stadgas att skuldsedlar och checkräknings- eller annat låneavtal som bolagen Scopulus Oy, Solidium Oy och Sponda Oy har inlämnat till en i lagen om stämpelskatt nämnd inrättning eller kassa som idkar lånereelse för finansiering av åtgärder som nämns i 1 § är befriade från stämpelskatt som skall betalas för fordringsbevis.

4 §. I denna paragraf ingår ett stadgande om

kreditskatt som avses i kreditskattelagen. Bolagen Scopulus Oy, Solidium Oy och Sponda Oy är inte skyldiga att betala kreditskatt då de tar utländska lån för ändamål som nämns i 1 § i denna lag.

5 §. I denna paragraf ingår ikraftträdelse- och tillämpningsstadganden. Lagen tillämpas retroaktivt på utförda rättshandlingar som nämns i lagen mellan den 14 december 1991, då bolagen grundades, och den 31 december 1993. Dessutom stadgas i denna paragraf att länskatteverket på ansökan återbetalar i lagen

nämnd skatt som betalats redan innan lagen trätt i kraft.

## 2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

## Lag

### om skattelättnader för bolagen Scopulus Oy, Solidium Oy och Sponda Oy

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

#### 1 §

I samband med de åtgärder som vidtas för tryggande av Sparbankernas Central-Aktie-Banks soliditet befrias bolagen Scopulus Oy, Solidium Oy och Sponda Oy från att betala stämpelskatt och kreditkatt enligt vad som stadgas i denna lag.

#### 2 §

Bolagen Scopulus Oy, Solidium Oy och Sponda Oy är befriade från att betala stämpelskatt för överlåtelsehandlingar som avses i 16 och 26 §§ lagen angående stämpelskatt och vid överlåtelse av värdepapper. Skattefria är överlåtelser med vilka bolagen Scopulus Oy, Solidium Oy och Sponda Oy köper aktier i Oy Tampella Ab och egendom i Sparbankernas Central-Aktie-Bank eller i ett bolag som hör till denna koncern eller i ett bolag som står i väsentlig ekonomisk intressegemenskap med ett sådant bolag.

#### 3 §

Befriade från stämpelskatt är fordringsbevis som bolagen Scopulus Oy, Solidium Oy eller Sponda Oy inlämnar till en i 47 § lagen angående stämpelskatt avsedd inrättning eller kassa som idkar lånerörelse.

#### 4 §

Bolagen Scopulus Oy, Solidium Oy och Sponda Oy är inte skyldiga att betala kreditkatt som avses i kreditkattelagen (48/90).

#### 5 §

Denna lag träder i kraft den 199 .

Lagen tillämpas på stämpelskatt för överlåtelser, avtal och fordringsbevis som avses i denna lag samt på kreditkatt, om avtalen ingåtts, överlåtelseerna skett, fordringsbevisen utfärdats eller krediterna lyfts mellan den 14 oktober 1991 och den 31 december 1993.

Länsskatteverket på ansökan återbetalar i lagen nämnd stämpelskatt och kreditkatt som har betalats före lagens ikraftträdande.

Helsingfors den 16 oktober 1992

Republikens President  
MAUNO KOIVISTO

Finansminister Iiro Viinanen

